

SYLABUS
dotyczy cyklu kształcenia 2023/2024–2026/2027
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2024/25

1. Podstawowe informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Podstawy ekonomii z elementami przedsiębiorczości
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Optometria
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia, inż.
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	ogólny
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Anna Barwińska-Małajowicz, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Anna Barwińska-Małajowicz, prof. UR

* –opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	9	6							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład – zaliczenie bez oceny.

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną.

2. Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu procesów społeczno-gospodarczych. Znajomość podstaw przedsiębiorczości wyniesiona ze szkoły średniej.

3. Cele, efekty uczenia się, treści programowe i stosowane metody dydaktyczne

3.1. Cele przedmiotu

C ₁	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu teoretycznych podstaw ekonomii w sposób prowadzący do osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a w szczególności: zrozumienia mechanizmów funkcjonowania rynków, podmiotów gospodarczych i ich działalności, z uwzględnieniem systemów świadczących usługi z zakresu optometrii.
C ₂	Zapoznanie studentów z najważniejszymi pojęciami, twierdzeniami i mechanizmami makro- i mikroekonomii niezbędnymi do analizy rzeczywistości gospodarczej i zasad funkcjonowania rynku, jak również z wybranymi elementami z zakresu przedsiębiorczości.
C ₃	Kształcenie umiejętności rozumienia tekstów ekonomicznych i posługiwania się językiem ekonomicznym.

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student zna i rozumie uwarunkowania ekonomiczne dotyczące funkcjonowania rynku oraz aktywności zawodowej. Objasnia istotę makro i mikroekonomii jako nauki, a także podstawowe kategorie, zasady, koncepcje i modele ekonomiczne wyjaśniające funkcjonowanie rynków towarów i usług oraz czynników wytwórczych oraz decyzje podmiotów gospodarczych.	K_Wo7
EK_02	Student zna istotę przedsiębiorczości, cechy człowieka przedsiębiorczego oraz uwarunkowania tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym własnej firmy	K_Wo8
EK_03	Student potrafi prezentować różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich z użyciem specjalistycznej terminologii	K_U10
EK_04	Student potrafi kształtować własną ścieżkę kształcenia, uzupełniać i aktualizować posiadaną wiedzę, jak również łączyć ją z wiedzą z innych dziedzin w sposób świadomy i samodzielny	K_U12
EK_05	Student jest przygotowany do przedsiębiorczego myślenia i zachowania	K_Ko4

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wprowadzenie do ekonomii Definicja i podział ekonomii. Podmioty gospodarcze w gospodarce rynkowej. Gospodarowanie

jako proces dokonywania wyborów. Gospodarka i systemy gospodarcze; kryteria oceny sprawności systemów ekonomicznych. Gospodarka oparta na wiedzy (GOW) i kształtowanie się społeczeństwa informacyjnego jako wyzwanie współczesnej gospodarki.
<p>Teoria rynku, produkcji i przedsiębiorstwa</p> <p>Podstawy teorii rynku. Analiza popytu, podaży. Zachowanie konsumenta na rynku – algorytm konsumenta. Pojęcie i cele przedsiębiorstwa, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwo w różnych strukturach rynkowych: konkurencja doskonała, monopol pełny, konkurencja monopolistyczna oraz oligopol. Praktyczne aspekty uruchomienia indywidualnej przedsiębiorczości oraz jej funkcjonowania. Rynek usług optycznych.</p>
<p>Rynki czynników produkcji</p> <p>Kapitał rzeczowy i finansowy. Rynek kapitału finansowego. Konkurencyjny rynek pracy. Kapitał ludzki i intelektualny. Wynagrodzenie czynników produkcji – praca, renta i zysk.</p>
<p>Ekonomia dobrobytu – regulacyjna rola państwa w gospodarce rynkowej.</p> <p>Równość i efektywność. Dobra publiczne i prywatne. Aktywna polityka gospodarcza rządu – ingerencja w działalność podmiotów gospodarczych. Regulacyjna rola państwa a mechanizm rynkowy.</p>
<p>Polityka makroekonomiczna państwa i jej ograniczenia; cykliczny rozwój gospodarki rynkowej</p> <p>Budżet państwa i polityka fiskalna w teorii i praktyce gospodarczej. Polityka monetarna – metody i narzędzia; rynek pieniężny. Polityka fiskalna i monetarna a założenia i praktyka unii walutowej. Przyczyny i istota współczesnych kryzysów finansowych.</p>
<p>Przedsiębiorczość – jej istota i wymiary.</p> <p>Ewolucja podejścia do innowacji i przedsiębiorczości. Wybrane koncepcje teoretyczne z zakresu przedsiębiorczości. Cechy przedsiębiorcy i rodzaje zachowań przedsiębiorczych. Przedsiębiorczość akademicka.</p>

B. Problematyka ćwiczeń

<p>Podstawowe pojęcia i przedmiot ekonomii</p> <p>Ekonomia jako nauka (definicja ekonomii i jej założenia, mikroekonomia a makroekonomia, ekonomia normatywna a ekonomia pozytywna, problemy ekonomiczne, ekonomia a inne nauki, modele ekonomiczne i założenie ceteris paribus). Rzadkość i potrzeby ludzkie. Czynniki produkcji. Podmioty gospodarcze. Koszt alternatywny i prawo malejących przychodów.</p>
<p>Rynek, popyt i podaż</p> <p>Rynek (definicja, klasyfikacje). Popyt i jego determinanty; prawo popytu i krzywa popytu, pozacenowe determinanty popytu i przesunięcia krzywej popytu. Podaż i jej determinanty: definicja, prawo podaży, krzywa podaży, pozacenowe determinanty podaży i przesunięcia krzywej podaży. Równowaga rynkowa i mechanizm rynkowy: cena równowagi, nadwyżka, niedobór i mechanizmy przywracające równowagę, zmiany stanu równowagi przy przesunięciach krzywych popytu lub podaży. Elastyczność cenowa, dochodowa, mieszana – przykłady wykorzystania elastyczności w praktyce.</p>
<p>Dochód narodowy i podstawowe problemy makroekonomiczne</p> <p>Pojęcie produktu i dochodu narodowego. Równowaga budżetowa, deficyt budżetowy, dług publiczny i system podatkowy; polityka budżetowa rządu. Pieniądz, system bankowy i polityka monetarna rządu. Wzrost a rozwój gospodarczy – rozwój zrównoważony; mierniki dobrobytu społecznego.</p>
<p>Współczesne problemy makroekonomiczne w Polsce</p> <p>Rynek pracy i bezrobocie, inflacja, zadłużenie państwa. Rynek w obszarze optometrii – studia</p>

przypadków (porównania i analiza danych statystycznych, analiza materiałów empirycznych).

Uwarunkowania, zasady i formy zakładania własnej działalności gospodarczej.

Rozwijanie własnej firmy – studia przypadków. Innowacyjność a atrakcyjność nowego przedsiębiorstwa. Biznesplan. Marketing i reklama w małej firmie. Przywództwo w małej firmie. Przedsiębiorcze zarządzanie. Uczenie się na błędach.

Potencjał ludzki i kreatywność

Pomysł na biznes. Sieć znajomości, kontaktów zawodowych. Tworzenie strategii. Definicja i psychologiczne aspekty kreatywności. Metody analizowania problemów. Metody wyzwalania kreatywności. Kreatywność zorientowana na rynek. Ocena pomysłów. Przedsiębiorczość w sferze optometrii. Przeszkody i bariery.

3.4. Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny i problemowy z prezentacją multimedialną, dyskusja.

Ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, rozwiązywanie zadań (graficznych, obliczeniowych, opisowych), praca indywidualna, praca zespołowa, prezentacje multimedialne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	kolokwium, grupowe i/lub indywidualne prezentacje tematyczne, obserwacja w trakcie zajęć	w., ćw.
EK_02	kolokwium, grupowe i/lub indywidualne prezentacje tematyczne, obserwacja w trakcie zajęć	w., ćw.
EK_03	kolokwium, grupowe i/lub indywidualne prezentacje tematyczne, obserwacja w trakcie zajęć	w., ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie wykładu: na podstawie pisemnej pracy problemowej.

Zaliczenie ćwiczeń:

1. Grupowe i/lub indywidualne prezentacje tematyczne.

2. Kolokwium w formie testowej (waga po 50%).

3. Ocena aktywności i przygotowania do zajęć na podstawie zadanej literatury.

Ocena 3,0 wymaga zdobycia 51% maksymalnej ilości punktów przypisanych do kolokwium i prezentacji. Punkty za aktywność w trakcie zajęć są doliczane (lub odejmowane w przypadku nieprzygotowania do zajęć) do łącznej liczby punktów za kolokwium i prezentację.

Punktacja:

dst 51-60% pkt.

+dst 61-70% pkt.

db 71-80% pkt.

+db 81-90% pkt.
bdb 91-100% pkt.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, prezentacja)	33
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25–30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	–
zasady i formy odbywania praktyk	–

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Begg D., Fisher S., Vernasca G., Dornbusch R., Makroekonomia, PWE, Warszawa 2014.
2. Begg D., Vernasca G., Fischer S., Dornbusch R., Mikroekonomia, PWE, Warszawa 2014.
3. Milewski R., Kwiatkowski E. (red.), Podstawy ekonomii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
4. Piecuch T., Przedsiębiorczość. Podstawy teoretyczne, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

1. Samuelson P.A., Nordhaus W.D., Ekonomia, Rebis, Poznań 2012.
2. Jankowska E., Siemiątkowski P., Podstawy ekonomii. Skrypt do wykładów i ćwiczeń, TNOiK, Toruń 2018.
3. Głodowska A., Międzynarodowe porównania przedsiębiorczości krajowej w Unii Europejskiej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej